

Gmelich Meijling

gemaakt moeten worden, op de vernieuwing van het wettelijke kader en op het binnenkort uit te brengen advies van de Maatschappelijke raad voor de krijgsmacht die zich ook met deze zaak bemoeit.

In het afgelopen jaar zijn er voor materieel nogal wat mega-contracten afgesloten waarmee honderden miljoenen gulden zijn gemoeid. Het gaat hierbij onder meer om contracten voor de Apaches en voor de bouw van de luchtverdedigings- en commandofregatten. Volgend jaar zal dat niet herhaald worden, want wij hebben nu al zeer veel gehad. Dit betekent echter allerminst dat het op materieelgebied een stil jaar wordt. Integendeel, er zal met man en macht gewerkt worden om de komst van de transporthelikopters en de bewapende helikopters voor te bereiden. Zo moet in de tweede helft van volgend jaar het vliegveld Gilze-Rijen klaar zijn om de lease-Apaches te ontvangen. Er zullen grote inspanningen moeten worden verricht op zowel logistiek als infrastructureel gebied en de opleidingsbehoefte bij personeel zal groot zijn, omdat de Apaches, de Cougars en de Chinooks gevlogen en onderhouden moeten worden.

Over de aankoop van de DC-10, de Fokker-60 en de C-130 heb ik de Kamer onlangs een brief gestuurd. De aanschaf van vliegtuigen is nog niet helemaal rond. Ik ben zeer benieuwd naar het overleg dat ik daarover later met de Kamer zal voeren.

De midlife update van de F-16-vloot vergt in 1996 en de jaren daarna de nodige aandacht van de Koninklijke luchtmacht. De Koninklijke landmacht zet het project gevechtswaardeverbetering van de Leopard-2-tank voort en wij zullen nog met elkaar praten over de selectie van het VN-voertuig en over de verwerving van het lichte verkennings- en bewakingsvoertuig.

De heer Hoekema zei dat het project NH-90 marinehelikopter slecht van de grond lijkt te komen en dat is inderdaad zo. Ik hoop echter dat die vrees geen waarheid wordt als in januari de eerste proefvlucht wordt gemaakt. Dit betekent helemaal niet dat wij er dan zijn, maar ik heb wel een uitnodiging mogen ontvangen voor die proefvlucht. Ik weet echter niet of het verstandig is om die aan te nemen, mochten de woorden van de heer Hoekema waarheid bevatten. Zoals ik

al in het mondeling overleg heb gezegd, vind ik dat het project niet rimpelloos verloopt en daar maak ik mij zorgen over. Er wordt nog steeds met man en macht gewerkt aan een overleg tussen de vier participerende landen over dit project: Italië, Duitsland, Frankrijk en Nederland. Gisteren heb ik contact gehad met mijn Italiaanse collega die hier op bezoek was. Ook hij is van mening dat wij hierover op korte termijn met elkaar moeten spreken en dat zullen wij ook doen. In het normale traject moeten wij overigens begin volgend jaar in de jaarlijkse voortgangsrapportage verslag uitbrengen. Ik hoop dat wij dan wat nadere gegevens kunnen meenemen.

Er is gesproken over de investeringsquote. Van 1996 tot 1998 is een investeringsquote van 25,4% voorzien. De waarschuwende woorden van de heren Van den Doel en Hoekema hierover neem ik zeker ter harte en ik verzeker hen dat ik al het mogelijke zal doen om de prognose ook te verwezenlijken.

Door het intensieve gebruik van materieel bij vredesoperaties treedt meer slijtage op. Het extra onderhoud door het toegenomen verbruik van reserve-onderdelen leidde tot additionele kosten, maar die worden via de bestaande systematiek van de VN vergoed.

De heer Verkerk heeft gevraagd naar het beleid inzake alcohol en drugs. Bij Defensie wordt een alcoholmatigingsbeleid gevoerd. Voorts geldt een verbod op drugsgebruik op defensie terreinen, tijdens de dienstuitoefening en bij inzet van militairen in crisis-beheersingsoperaties. In het onderwijs wordt aandacht besteed aan de gevaren van het gebruik van alcohol en drugs, zoals ik al eerder heb toegezegd.

Mevrouw Sipkes heeft gevraagd naar dierproeven. Aan het Platform alternatieven voor dierproeven stelt Defensie twee reserve-officieren ter beschikking. Dat zijn de zogenaamde ROAG's, reserve-officieren academisch gevormd. In het licht van het opschorten van de opkomstplicht moeten wij bekijken of wij dit straks in een andere vorm kunnen gieten, want straks zijn er geen ROAG's meer. Wij vinden het wel belangrijk dat de bijdrage van Defensie aan het Platform alternatieven voor dierproeven wordt gecontinueerd. Er wordt van dierproeven alleen gebruik gemaakt bij medisch-

wetenschappelijk onderzoek. Dat onderzoek is gericht op het ontwikkelen en verbeteren van onder meer therapeutische mogelijkheden voor oorlogsslachtoffers. Ook bij het ontwikkelen van materieel bestemd voor diagnostiek wordt gebruik gemaakt van de experimenten. Zij worden altijd voorgelegd aan de dierexperimentencommissie. Voor de ontwikkeling van wapens en wapensystemen worden geen experimenten met dieren uitgevoerd.

Ik ga nog even in op de diefstal van het logboek van de F-16. De heer Zijlstra heeft daarover een vraag gesteld. Uit onderzoek is gebleken dat dit incident zich kon voordoen omdat de veiligheidsmaatregelen niet zijn nageleefd. Dat had de heer Zijlstra zelf ook kunnen bedenken. Er is uiteraard een aantal maatregelen genomen om herhaling te voorkomen. Deze maatregelen hangen onder meer samen met terreinbegroeiing rondom de shelters. Sloten zijn vervangen en sleutelprocedures zijn herzien en aangepast. Ook aan de commandanten van de andere vliegbases is de instructie gegeven om zo nodig overeenkomstige maatregelen te nemen die dit soort incidenten zullen voorkomen.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 13.04 uur tot 13.50 uur geschorst.

□

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Het Presidium heeft met eenparigheid van stemmen besloten, te stellen in handen van:

a. de vaste commissie voor Justitie: - het voorstel van rijkswet Goedkeuring van de op 27 november 1992 te Londen tot stand gekomen protocollen tot wijziging van respectievelijk het internationaal verdrag inzake de

Voorzitter

wettelijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door olie, 1969, en het internationaal verdrag betreffende de instelling van een internationaal fonds voor vergoeding van schade door verontreiniging door olie, 1971 (24472, R1554);

- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet aansprakelijkheid olietankschepen (24473);

- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet schadefonds olietankschepen (24474);

- het wetsvoorstel Wijziging van de voorstellen van wet tot wijziging van de Auteurswet 1912 en de Wet op de naburige rechten in verband met de richtlijn nr. 93/98/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 29 oktober 1993, betreffende de harmonisatie van de beschermings-termijn van het auteursrecht en van bepaalde naburige rechten (PbEG L 290) en in verband met de richtlijn van 19 november 1992, PbEG 1992, L 346/61 betreffende het verhuurrecht, het uitleenrecht en bepaalde naburige rechten op het gebied van intellectuele eigendom (24477);

b. de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken:

- het wetsvoorstel Gemeentelijke herindeling van Schouwen-Duiveland en Walcheren (24461);

c. de vaste commissie voor Financiën:

- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet Infrastructuurfonds en de Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994 (herziening van de voeding van het Infrastructuurfonds) (24476);

d. de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid:

- het wetsvoorstel Wijziging van de Coördinatiewet sociale verzekering en de Werkloosheidswet (franchise Werkloosheidswet) (24483);

- het wetsvoorstel Tijdelijke regeling houdende beperking van de inkomensgevolgen door de toepassing van het arbeidsongeschiktheids criterium voor personen in bepaalde leeftijdscategorieën (Tijdelijke wet beperking inkomensgevolgen nieuw arbeidsongeschiktheids criterium) (24484);

e. de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport: - de nota De prijs die zorg verdient (24478);

f. de algemene commissie voor de Rijksuitgaven:

- het rapport Convenanten van het Rijk met bedrijven en instellingen (24480).

Ik stel op verzoek van enkele woordvoerders voor, het voor heden geagendeerde verslag van het algemeen overleg Ontvlechting te verplaatsen naar volgende week.

Ik stel voor, de behandeling van de begroting voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid te verplaatsen naar de vergaderingen van 5, 6 en 7 december.

Naar ik nu moet vaststellen, is dit nodig om de tijdige behandeling van een aantal urgente wetsvoorstellen mogelijk te maken, alsmede van een enkel wetsvoorstel dat nog zal worden ingediend. Ik heb begrepen dat hierbij sprake is van enige urgentie. Ik treed uiteraard niet in de vraag of een wetsvoorstel gereed is voor behandeling, maar lettend op de totale lijst zullen wij de tijd nodig hebben.

Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda voor 21, 22 en 23 november:

- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet toezicht kredietwezen 1992 ter uitvoering van de Richtlijn inzake de depositogarantiestelsels (24199);

- het wetsvoorstel Regeling van tijdelijke bijdragen aan havenbedrijven voor herstructurering van de arbeidsvoorziening in havens ter vervanging van hoofdstuk V van de Werkloosheidswet (Wet tijdelijke bijdrage herstructurering arbeidsvoorziening havens) (24417);

- het wetsvoorstel Wijziging van het Burgerlijk Wetboek, de Ziektewet en enkele andere wetten in verband met loondoorbetaling door de werkgever bij ziekte van de werknemer (Wet uitbreiding loondoorbetalingsplicht bij ziekte) (24439);

- het wetsvoorstel Wijziging van de sociale zekerheidswetten in verband met de nadere vaststelling van een stelsel van administratieve sancties, alsook tot wijziging van de daarin vervatte regels tot terugvordering van ten onrechte betaalde uitkeringen en de invordering daarvan (Wet boeten, maatregelen en terug- en invordering sociale zekerheid) (23909);

- het wetsvoorstel Wijziging van de Provinciewet en de Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994 in verband met verruiming van het

provinciale belastinggebied (24272); - het wetsvoorstel Wijziging van een aantal wetten met het oog op de uitvoering van het besluit van het gemengd comité van de EER nr. 7/94 van 21 maart 1994 tot wijziging van Protocol 47 en sommige bijlagen bij de EER-Overeenkomst (EER-Uitvoeringswet) (24273).

Uiteraard indien van deze wetsvoorstellen de voorbereiding zal zijn voltooid.

Ik stel voor, aan de orde te stellen in de vergaderingen van 28, 29 en 30 november:

de gezamenlijke behandeling van: - het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 1996 (24400-XVI); - het wetsvoorstel Wijziging van hoofdstuk XVI (Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur) van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten voor het jaar 1994 (slotwet/rekening) (24311);

- het wetsvoorstel Tijdelijke regeling houdende beperking van de inkomensgevolgen door de toepassing van het arbeidsongeschiktheids criterium voor personen in bepaalde leeftijdscategorieën (Tijdelijke wet beperking inkomensgevolgen nieuw arbeidsongeschiktheids criterium) (24484);

- het wetsvoorstel Wijziging van de Coördinatiewet sociale verzekering en de Werkloosheidswet (franchise Werkloosheidswet) (24483).

Uiteraard indien de voorbereiding van deze wetsvoorstellen zal zijn voltooid.

Verder stel ik voor, donderdag 23 november te stemmen over de wetsvoorstellen waarvan de behandeling dan is afgerond, dit om een min of meer gelijkmatige doorstroom van de wetsvoorstellen naar de Eerste Kamer te bewerkstelligen.

Tot slot deel ik nu reeds mede, dat ik voornemens ben te agenderen voor de week van 28, 29 en 30 november het nog te ontvangen wetsvoorstel Destructiewet. Zodra mogelijk ± het hangt van de commissie af ± zal ik daartoe een voorstel doen.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.